

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urto/3/2020
Identifikačné číslo spisu:	7019200471
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7019200471.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci odsúdeného H. M., v konaní o uznanie cudzieho rozhodnutia, na neverejnom zasadnutí konanom 27. mája 2020 v Bratislave, o odvolaní odsúdeného H. M. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc/22/2019 z 30. januára 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku napadnuté rozhodnutie s a z r u š u j e.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 30. januára 2020, sp. zn. 8Ntc/22/2019, podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona číslo 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona číslo 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov rozhodol, že sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste a vykoná sa na území Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu v Bielsku - Bialej, Poľská republika, sp. zn. III K545/15 z 19. augusta 2016 právoplatný dňa 27. septembra 2016 v spojení s uznesením Okresného súdu v Bielsku - Bialej, Poľská republika, sp. zn. III K 545/15 (III 1 Ko 1396/17) zo dňa 04. októbra 2017, právoplatným 27. septembra 2019, ktorým bol slovenský štátny občan H. M., nar. XX. E. XXXX v F., trvale bytom F. XXXX/XX, F. - R. H., Slovenská republika uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podľa článku 278 paragraf 1 Trestného zákona, podľa článku 278 paragraf 1 Trestného zákona, podľa článku 62 ods. 1 zákona z 29. júla 2005 Poľskej republiky o predchádzaní drogovej závislosti, ktorých sa dopustil na tom, skutkovom základe, že

1. dňa 20. marca 2015 v Bielsku - Bialej, Sliezske vojvodstvo v čase 18.21 h a 19.02 h konajúc v krátkych časových odstupoch s vopred určeným zámerom si privlastniť odcudzil tri mobilné telefóny značky Samsung Galaxy Trend Plus s hodnotou 439 zlotých každý z obchodného domu Auchan, ktorý sa nachádza v Bielsku - Bialej, Sliezske vojvodstvo, na ulici Bohaterow Monte Casino 421, a tým spôsobil škodu so súhrnnou výškou 1.317 zlotých na úkor Obchodného domu Auchan Spolka s organicznou odpowiedzialnoscia (spoločnosť s ručením obmedzeným) v Bielsku - Bialej;

2. dňa 21. marca 2015 v Bielsku - Bialej, Sliezske vojvodstvo v čase 14.12 h a 16.20 h konajúc v

krátkých časových odstupoch s vopred určeným zámerom si privlastniť odcudzil jeden mobilný telefón značky Samsung Galaxy Trend Plus s hodnotou 439 zlotých a dve kamery značky Sony HDR-AS 20 s hodnotou 639 zlotých každá z obchodného domu Auchan, ktorý sa nachádza v Bielsku - Bialej, Sliezske vojvodstvo, na ulici Bohaterow Monte Casino 421, a tým spôsobil škodu so súhrnnou výškou 1.717 zlotých na úkor Obchodného domu Auchan Spolka s ograniczona odpowiedzialnoscia (spoločnosť s ručením obmedzeným) v Bielsku - Bialej;

3. dňa 21. marca 2015 v Bielsku - Bialej, Sliezske vojvodstvo, mal pri sebe psychotropnú látku v podobe amfetamínu s množstvom 0,40 gramu bruto,

za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 10 desať mesiacov (300 dní).

Krajský súd vyššie označeným rozsudkom zároveň rozhodol, že odsúdený H. M. bude podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odsúdený H. M. (ďalej aj „odsúdený“ alebo „odvolateľ“), prostredníctvom svojho obhajcu, v zákonom stanovenej lehote, riadne a včas, sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že krajský súd podľa jeho názoru nesprávne aplikoval ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a) zákona číslo 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona číslo 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších (ďalej len „zákon číslo 549/2011 Z. z.“), pretože aj keď je občanom Slovenskej republiky, jeho obvyklý pobyt nie je na jej území, ale na území Českej republiky, kde býva od jeho prepustenia z cely predbežného zaistenia v Poľskej republike v roku 2015 u svojej priateľky B. R., s ktorou čakajú dieťa, v S. L., V. XXX/XXX. Vzhľadom na to, že jeho obvyklý pobyt je na území Českej republiky, s prevzatím rozhodnutia na jeho uznanie a výkon v Slovenskej republike sa vyžaduje jeho súhlas, ktorý neudelil. V podanom odvolaní ďalej namietal, že mu napadnutý rozsudok nebol riadne doručený, pretože ho prevzala B. R., aj keď mu ho následne v deň prevzatia, teda 11. marca 2020, aj odovzdala. Vyjadril názor, že v jeho prípade s ohľadom na právne posúdenie skutkov, ktorých sa dopustil v Poľskej republike, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ako aj s ohľadom na § 38 Trestného poriadku, keďže sú ňo pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať, išlo o povinnú obhajobu, ktorá mu v prejednávanej veci nebola poskytnutá, a preto došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu. V ďalšej časti podaného odvolania odsúdený predkladal argumenty, prečo sa nemohol skutku uvedeného pod číslom 2 v napadnutom rozsudku dopustiť, poukazoval na, podľa jeho názoru, procesné chyby v konaní v Poľskej republike. Namietal, že nebol vyrozumený o procesných úkonoch realizovaných v Poľskej republike a poukázal na skutočnosť, že pôvodným rozsudkom mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody a na nepodmienený mu bol premenený len preto, že pôvodný rozsudok neprevzal a neuhradil škodu, avšak slovenské právo takýto dôvod premeny nepozná, a preto mal krajský súd v zmysle filozofie vyplývajúcej z ustanovenia § 517 Trestného poriadku neumožňujúcej premeniť trest na iný druh trestu a na trestnoprávny princíp nezhoršenia postavenia odsúdeného v štáte výkonu, uložiť mu trest podmienený. Záverom ešte vzniesol námietku premlčania poukazujúc na subsidiárnu aplikáciu ustanovenia § 87 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, podľa ktorého pri ostatných prečinoch je premlčacia doba tri roky, ktorá už medzičasom od právoplatnosti uznaného rozhodnutia uplynula. V podstate z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 316 ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Košice sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) preskúmal správnosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odsúdený podal odvolanie, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že podané odvolanie je opodstatnené, aj keď z iných dôvodov, na ktoré poukázal odvolateľ.

Podľa § 12 ods. 3, veta druhá, zákona číslo 549/2011 Z. z. ak nie je založená právomoc slovenských

súdov na uznanie a výkon rozhodnutia podľa tohto zákona, príslušný súd vráti rozhodnutie s osvedčením justičnému orgánu štátu pôvodu bez vybavenia.

Podľa § 6 ods. 1 zákona číslo 549/2011 Z. z. súd môže odovzdať do iného členského štátu výkon rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o uložení trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody, ak sa odsúdený nachádza na území Slovenskej republiky alebo tohto členského štátu.

Podľa článku 4 bodu 1 Rámcového rozhodnutia rady číslo 2008/909/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukládajú tresty odňatia slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii za predpokladu, že odsúdená osoba je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte, a za predpokladu, že dala svoj súhlas, ak sa tak vyžaduje podľa článku 6, možno rozsudok spolu s osvedčením, ktorého štandardné tlačivo je uvedené v prílohe I, zaslať jednému z nasledujúcich členských štátov.

Aj keď vyššie uvedené Rámcové rozhodnutie Rady číslo 2008/909/SVV nie je v členskom štáte priamo aplikovateľné, každopádne jeho záväzný charakter ukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva, teda vnútroštátne súdy sú povinné vykladať toto právo s čo najväčším ohľadom na znenie a účel spomínaného rámcového rozhodnutia.

Z citovaného článku 4 bod 1 dotknutého rámcového rozhodnutia plynie, že predpokladom zaslania osvedčenia a rozhodnutia za účelom jeho uznania v inom členskom štáte Európskej únie je skutočnosť, že odsúdená osoba sa zdržiava buď vo vykonávajúcom štáte alebo štáte pôvodu. Obdobnú podmienku stanovuje aj zákon číslo 549/2011 Z. z. v ustanovení svojho § 6 ods. 1 v prípade, že Slovenska republika vystupuje ako štát pôvodu (zaslať osvedčenie a rozhodnutie za účelom jeho uznania do iného členského štátu Európskej únie), a aj keď § 4 a § 12 zákona číslo 549/2011 Z. z. výslovne túto podmienku ako dôvod nedostatku právomoci slovenských súdov v prípade, že Slovenska republika vystupuje ako vykonávajúcí štát (rozhodujúci o uznaní a výkone rozhodnutia zaslaného iným členským štátom Európskej únie) nestanovuje, s ohľadom na znenie a účel spomínaného rámcového rozhodnutia, podľa názoru najvyššieho súdu, pokiaľ sa odsúdená osoba v čase uznávania o výkone rozhodnutia zaslaného iným členským štátom Európskej únie na území Slovenskej republiky nenachádza, nie je daná právom slovenských súdov na uznanie a výkon rozhodnutia podľa tohto zákona.

Z odvolania odsúdeného plynie, že už päť rokov sa na území Slovenskej republiky nezdržiava, obvyklý pobyt má v Českej republike, v S. u svojej družky, s ktorou čaká dieťa. Z údajov pošty na zásielke krajského súdu obsahujúcej upovedomenie o verejnom vyhlásení napadnutého rozsudku, ktorá sa ako nedoručená súdu prvého stupňa vrátila, plynie, že odsúdený je ako adresát na adrese svojho trvalého pobytu neznámy. Zo správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru poriadkovej polície z 29. januára 2020 vyplýva, že šetrením na adrese trvalého pobytu odsúdeného bolo zistené, že odsúdený na spomínanej adrese nebýva a susedia nevedia, kde by sa v súčasnosti zdržiaval. A následne potom zo správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície z 25. februára 2020 plynie, že Národná ústredňa Sirene oznámila, že odsúdený sa zdržiava u svojej družky B. R. na adrese S. - L., V. XXX/XXX, Česká republika a jeho adresa na doručovanie je S. - J., L. X, Česká republika, u matky X. M..

Z uvedeného je potom zrejmé, že v prejednávanej veci sa odsúdená osoba nezdržiava v štáte pôvodu (Poľská republika), ale ani vo vykonávajúcim štáte (Slovenská republika), ale v treťom členskom štáte Európskej únie (v Českej republike). Obvinený sa na adrese svojho jediného známeho pobytu v Slovenskej republike nezdržiava, susedia nemajú vedomosť o jeho pobyte, mimo územia Slovenskej republiky v Českej republike sa zdržiava dlhodobo, má tam vytvorené rodinné väzby, keďže jeho priateľka, s ktorou údajne čakajú dieťa a jeho matka, majú pobyt v Českej republike, na území Slovenskej republiky nie sú známe žiadne rodinné, sociálne, pracovné, či iné väzby, ktoré by mohli prispieť k náprave odsúdeného počas výkonu trestu na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na to, že odsúdený sa na území Slovenskej republiky (vo vykonávajúcim štáte) nenachádza a nenachádza sa ani v štáte pôvodu - Poľskej republike, nie je založená právomoc slovenských súdov na

uznanie a výkon v úvode označeného rozhodnutia vydaného súdom v Poľskej republike.

Zhrnúc vyššie uvedené je potom zrejmé, že osvedčenie Okresného súdu v Bielsku - Bialej, Poľská republika, podľa Rámcového rozhodnutia Rady číslo 2008/909/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody z 27. novembra 2008, bolo potrebné podľa § 12 ods. 3, veta druhá, zákona číslo 549/2011 Z. z. bez rozhodnutia o uznaní a výkone rozsudku Okresného súdu v Bielsku - Bialej, Poľská republika sp. zn. III K 545/15 z 19. augusta 2016 právoplatného dňa 27. septembra 2016 v spojení s uznesením Okresného súdu v Bielsku - Bialej, Poľská republika, sp. zn. III K 545/15 (III 1 Ko 1396/17) zo dňa 4. októbra 2017, právoplatným 27. septembra 2018, vrátiť justičnému orgánu štátu pôvodu.

Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku napadnuté rozhodnutie zrušil, a to bez toho, aby súdu prvého stupňa uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol, pretože na nápravu zistených nedostatkov nie je potrebné vo veci opätovne rozhodnúť.

Súd prvého stupňa dotknuté osvedčenie bez rozhodnutia o uznaní a výkone spomínaného rozsudku vráti justičnému orgánu štátu pôvodu bez vybavenia.

Záverom sa žiada ešte uviesť, že justičný orgán štátu pôvodu vo vyššie spomínanom osvedčení v časti e) žiadal vykonávajúci štát, teda Slovenskú republiku, o zadržanie odsúdeného alebo prijatie iného opatrenia na zabezpečenie toho, aby odsúdený zostal do rozhodnutia o uznaní rozsudku a výkone trestu na jeho území. Pokiaľ by krajský súd túto žiadosť neponechal bez povšimnutia a pokúsil sa jej vyhovieť, mohol ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia zistiť, že odsúdený sa na území Slovenskej republiky nezdržiava.

Pokiaľ odsúdený namietal, že napadnutý rozsudok mu nebol riadne doručený, k tomu sa žiada uviesť, že sám odsúdený v podanom odvolaní potvrdil, že rozsudok mu bol 11. marca 2020 odovzdaný, k jeho obsahu sa detailne prostredníctvom zvoleného obhajcu vyjadril, a preto ani najvyšší súd nemal pochybnosti o tom, že napadnutý rozsudok mu bol doručený.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.